భారతదేశంలోని వ్యవసాయిక వ్యవస్థ - దాని లక్షణాలు

అలోక్ ముఖర్జీ

ఉపోద్ఘాతం:

గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు కార్యకర్తల లోనూ, విద్యావేత్తలోనూ భారతదేశం యొక్క వ్యవసాయిక వ్యవస్థను గురించి, దాని పరిణామాల గురించీ, ఆ వ్యవస్థలో జరిగిన మార్పుల గురించీ, ఆసక్తికరమైన సజీవ చర్చలు సాగుతున్నాయి. ఈ చర్చలలో మన దేశంలోని వ్యవసాయ ఉత్పత్తి విధానంలో జరిగిన మార్పులకు సంబంధించిన ప్రశ్న తలెత్తింది. ఇది ఆచరణలో అంతపెద్ద ప్రాముఖ్యత లేని సిద్ధాంత పరమైన చర్చ. ఎందుకంటే ఉత్పత్తి విధానంలోని మార్పు సమాజం యొక్క లక్షణ-స్వభావాలను అర్థం చేసుకోవటంపై, వర్గాల యొక్క మైత్రిని అర్థం చేసుకోవటంపై, వీటన్నిటికన్నా పైన విప్లవం యొక్క వ్యూహం, ఎత్తుగడలపైనా యీ చర్చ ప్రభావాన్ని కలుగజేస్తుంది. అందువలన యీ విషయం కమ్యూనిస్టు విప్లవకారులకు ప్రాధాన్యత కలిగిన, కీలకమైన అంశంగా మారింది.

గత శతాబ్దపు అరవయ్యవ దశాబ్దపు కాలం నుండీ, భారతదేశపు వ్యవసాయంలో ఎన్నో మార్పులు జరుగుతున్నది వాస్తవమే. అయితే యిక్కడ మనం పట్టించుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే, ఆ మార్పులు ఉత్పత్తి విధానాన్నే మార్చివేశాయా? అన్నది. ఈ సమస్యపై మన చర్చ మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతంపై ఆధారపడి వుంటుంది. ఇటువంటి చర్చను జరుపుతున్న సందర్భంలో తప్పనిసరిగా అవసరమైతే తప్ప గణాంకాలనూ, గణాంకాల పట్టికలనూ విస్తారంగా పేర్కొనటాన్ని తప్పించటానికి ప్రయత్నిద్దాం.

కొందరు పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని గురించి నిర్వచించటానికి బదులు, దీనిని ఒక పరిణామ దశగా పరిగణిస్తూ ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ రకంగా ఆలోచిస్తున్న రెండు సెక్షన్ల వారు కూడా అనుభవం గల, చురుకుగా పనిచేస్తున్న మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టులు. అందువలన వారి వాదనలోని మౌలిక అంశాలను-ఆధారాలను మార్క్సిజంపై ఆధారపడి విశ్లేషించి, పరీక్షిద్దాం. అదేవిధంగా, 1960ల నుండీ ఏవిధమైన మార్పులూ సంభవించలేదు అని వాదిస్తున్న సాంప్రదాయకవాదులు తీసుకొన్న వైఖరిని గురించి కూడా మనం చర్చిద్దాం.

పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని సమర్థిస్తూ తేబడ్డ ప్రధాన వాదనలు:

ఫ్యూడల్ మరియు పెట్టుబడిదారీ విధానాలకు ముందున్న నిర్మాణాలు పురాతనమైనవనీ, పతనావస్థలో వున్నాయనీ, పెట్టుబడిదారీ విధానం అన్నది కొత్తగా పెరుగుతున్న ధోరణి అని తరచుగా వాదింపబడుతోంది. అందువలన వ్యవసాయంలో పెరుగుతున్న కొన్ని మౌలిక పెట్టుబడిదారీ అంశాలపై ఆధారపడి, మార్క్సిస్టులుగా మనం భారతదేశంలోని వ్యవసాయం పెట్టుబడిదారీ వ్యవసాయంగా మలుపు చెందిందనీ, లేదా ఫ్యూడలిజం నుండి పెట్టుబడిదారీ విధానం వైపుకు పరిణామం చెందుతున్న ప్రక్రియలో వుందని నిర్ధారించాలని వాదనలు చేయబడుతున్నాయి.

కానీ వారు తమ వాదన, ఒక స్వతంత్ర సామాజిక పరిస్థితుల్లో పెట్టుబడి అభివృద్ధి చెందుతున్నప్పుడు మాత్రమే నిలబడుతుందన్న విషయాన్ని మరిచిపోయారు. సామ్రాజ్యవాద దశకంలో, ఒక దేశంలో స్వాతంత్ర్యం అన్నది సామాజిక విప్లవం ద్వారా సామ్రాజ్యవాదాన్ని కూల్చివేయకుండా సాధించనప్పుడు, కేవలం సామ్రాజ్యవాదంతో ఒక ఏర్పాటు ద్వారా స్వాతంత్రాన్ని పొందినప్పుడు వ్యవసాయ రంగంతో సహా అన్ని ఆర్థిక రంగాలలోని పెట్టుబడిదారీ పరిణామ అభివృద్ధి అన్నది, ఒక ఉపశమనంగా, తక్కువ స్థాయి అభివృద్ధిగా లభించినదే తప్ప, సామ్రాజ్యవాదం చేత ఆటంక పరచబడలేదు అన్న విషయాన్నీ వారు మరిచిపోతున్నారు. భారతదేశంలో జరిగే ఆర్థిక, రాజకీయ, సామాజిక పరిణామాలను, భారతదేశం సామ్రాజ్యవాదశక్తులతో నెరిపే అంతస్సంబంధాల, కలయికల పట్ల దృష్టి పెట్టకుండా అర్థం చేసుకోవటం సాధ్యం కాదు. భారతదేశంలో బ్రిటిష్ పాలన జరిగిన కాలం నాటి నుండీ ఫ్యూడలిజం అనేకమైన మార్పులకు గురయింది. భారతదేశంలోని బడాపెట్టుబడి విషయంలో జరిగింది కూడా అదే! కానీ యివేవీ, సమాజంలో ఒక విప్లవకరమైన మార్పు జరగనంత వరకూ స్వేచ్ఛగా, స్వతంత్రంగా అభివృద్ధి చెందలేవు.

బ్రిటిష్‌వారి పరిపాలనా కాలం నుండీ భారతదేశపు వ్యవసాయంలో ఏం జరిగింది? అన్న విషయాన్ని తర్వాత సంక్షిప్తంగా చర్చించుకొందాం. కానీ అలా చర్చించుకోవటానికి ముందుగా, మన కమ్యూనిస్టు విప్లవకారుల మిత్రుల కళ్ళకు భారతదేశంలోని వ్యవసాయంలో పెట్టుబడిదారీ పరిణామం సంభవించినట్లుగా కనబడిన ఎండమావులను సృష్టించిన వివిధ రకాల అంశాలను మనం పరిశీలిద్దాం.

అ) వ్యవసాయిక ఉత్పత్తులను అమ్మకపు సరకులుగా మార్చటం:

మన కమ్యూనిస్టు విప్లవకార మిత్రులు భారతదేశంలోని వ్యవసాయంలో పెట్టుబడిదారీ పరిణామం సంభవించిందని చెప్పటానికి మద్దతుగా చేసే అతి ముఖ్యమైన వాదనలలో,

వ్యవసాయిక ఉత్పత్తులను అమ్మకపు (మార్కెట్టు) సరుకులుగా మార్చివేయటమన్న అంశం అన్నది ఒకటి. నిజమే! గతంలో మాదిరిగా కాకుండా ఇప్పుడు ఆహారధాన్యాలనూ, తృణ ధాన్యాలనూ, నూనె విత్తనాలను లేదా బంగాళాదుంపలు, ఉల్లిపాయలు మొదలైన పంటలను, ఆఖరికి వాణిజ్య పంటలైన పత్తి, జనుము మొదలైన పంటలను సహితం వాటి ఉత్పత్తి దారులు మార్కెటింగ్‌నైనా చేస్తున్నారు. లేదా భవిష్యత్తులో మార్కెటింగ్ చేయటం కోసం గిడ్డంగుల్లో నిల్వ వుంచుతున్నారు.

కానీ ముందుగా మనం గుర్తు పెట్టుకోవల్సిన విషయం ఏమిటంటే, అమ్మకపు సరుకులను లేదా దినుసులను ఉత్పత్తి చేయటమన్నది దానికదే పెట్టుబడిదారీ విధానంగా చేయదు. అనాది కాలం నుండీ వస్తువుల ఉత్పత్తి జరుగుతూనే వుంది. ఈ విషయాన్ని గురించి మార్క్స్ అభిప్రాయాన్ని గురించి తెలుసుకోవటానికి ముందుగా, జాన్ మాసెఫీల్డ్ వ్రాసిన, అత్యంత ప్రాచుర్యం పొందిన, అందరికీ తెలిసిన "రవాణా సరుకు (కార్గో)" అన్న మూడు పద్యాల మాలను చూద్దాం:

ఎంతో దూరంలో వున్న ఒఫీర్ నుండి,
పాలస్తీనాలోని తన స్వంత రేవుకు,
నినెవాకు చెందిన క్విన్‌క్విరెమ్ నౌక,
ఏనుగు దంతాల రవాణా సరకుతోనూ,
కోతులతోనూ, నెమళ్ళతోనూ,
గంధపు చెక్కతోనూ, దేవదారు చెక్కతోనూ,
తీయటి తెల్ల ద్రాక్ష సారాయితోనూ తిరిగివస్తోంది!.

ఇస్తమస్ నుంచి రాజసం ఉట్టిపడుతూ వస్తున్న స్పెయిన్ దేశపు వర్తకపు నౌక,
కొబ్బరి - తాటిచెట్లతో పచ్చగా విరాజిల్లుతున్న ఉష్ణ మండలపు తీరాల నుండి,
వజ్రాలు, మరకతాలు, పచ్చలు, గోమేధికాలు, జాతిరాళ్ళు,
దాల్చిన చెక్క, బంగారు వస్తువులతో కూడిన రవాణా సరుకుతో!.

ఉప్పుపట్టి, మసిబారిన పొగగొట్టంతో మురికిగా వున్న బ్రిటిష్ తీరనౌక,
పిచ్చెత్తించే మార్చి నెలరోజుల్లో, ఛానెల్ గుండా రవాణా సరుకులైన
రాక్షసిబొగ్గు, రైలుపట్టాలు, తగరపు దుక్కలు,
వంటచెరకు, ఇనుప పాత్రలు, తగరపు పళ్ళేలు మోస్తూ సాగుతోంది!

పై మూడు పద్యాలు వేటికవే మూడు విభిన్న నాగరికతలకు చెందిన, మూడు విభిన్న సామాజిక పరిణామాలకు చెందిన, మూడు వేరు, వేరు రకాలకు చెందిన రవాణా సరుకులను మోసుకువెళ్తున్న వివరాలను వివరించాయి. ఎటువంటి సందేహం లేకుండా అప్పుడు వాణిజ్య సరుకులున్నాయని రూఢీ అవుతోంది. భారతదేశంలో దేశంలో అంతర్గతంగానూ, బయటి మార్కెట్ల కోసం చేనేత నూలు వస్త్రాలు ఉత్పత్తి చేయబడేవి. అందువలన ఆ ఉత్పత్తి, చేనేత దారులను పెట్టుబడిదారులను చేయలేదు.

కేవలం అమ్మకపు సరుకుల ఉత్పత్తి అన్న దాని అర్థం పెట్టుబడిదారీ విధానం కాదు అని మార్క్స్ ఎత్తి చూపించాడు. ఆయన యీ విధంగా చెప్పాడు : "ఆదిమకాలపు ఆసియాటిక్ తదితర ఉత్పత్తి విధానాలలో, ఉత్పత్తులను అమ్మకపు సరుకుగా మార్చటాన్ని మనం గమనిస్తాం. ఆ రకంగా మనుషులు అమ్మకపు సరుకుల ఉత్పత్తిదారులుగా మారటమన్నది ద్వితీయ స్థానాన్ని పొందుతుంది. అయితే ఆదిమ సమాజాలు రద్దు కావటం వైపుకు దగ్గర, దగ్గరగా సమీపిస్తున్న కొద్దీ, యీ మారటం అన్నది ప్రాముఖ్యతలో పెరిగిపోతుంది". (పెట్టుబడి, వాల్యూం-1, పేజీ.83, ప్రోగ్రెస్ పబ్లిషర్స్, మాస్కో 1986).

కొందరు తామూ అదే విషయం మాట్లాడుతున్నాము, "పాతవ్యవస్థ రద్దు కావటం అన్న వైపుకు దగ్గర దగ్గరగా సమీపిస్తోంది" అని చెప్తున్నాము అంటూ వాదించవచ్చును. వీరి వాదన వాస్తవికవాదం యొక్క ఊహాపూర్వక వివరణే తప్ప మరేమీకాదు. మార్క్సిజం వెలుగులో యీ వాస్తవిక - నిష్పాక్షికతా వాదం గురించి తర్వాత చర్చించుకొందాము. ఇక్కడ, మార్క్స్ పైన పేర్కొన్న వాక్యాలకు ముందూ, ఆ తర్వాత ఏం చెప్పాడో అన్నదాని పట్ల వారు దృష్టి పెట్టాలని కోరుతున్నాం.

"ఈ సమాజంలో (మధ్యయుగాల నాటి యూరోపియన్ సమాజంలో) వివిధ వర్గాలు పోషించిన పాత్రలను గురించి మనం ఏమనుకొంటున్నామన్న దానితో సంబంధం లేదు. కానీ, తమ శ్రమను వినియోగించటంలో జరిపిన ఆచరణలో వ్యక్తుల మధ్య గల సామాజిక సంబంధాలే అన్నింటికన్నా ఎక్కువగా వారి పరస్పర సంబంధాలలో కనబడుతుంది. ఆ సంబంధాలు, శ్రమ ఉత్పత్తి చేసిన ఉత్పత్తుల మధ్యగల సామాజిక సంబంధాల రూపాలుగా మారువేషం వేసుకోలేదు. అవి వారి స్వంత సంబంధాలు" (అదే గ్రంథం, పేజీ-82).

గ్రామీణ భారతదేశంతోనూ, వ్యవసాయిక ఉత్పత్తి ప్రక్రియ తోనూ పరిచయం వున్న వారెవరికైనా, యించుమించుగా వ్యవసాయ కార్మికులందరూ భూయజమానులతో "తమ యొక్క వ్యక్తిగత సంబంధాలను" కలిగి వుంటారని తెలుసును. ఇతర ప్రాంతాల నుండి సీజనల్ పనులకు వచ్చే వలస వ్యవసాయ కూలీలు అదే భూయజమాని దగ్గరికి విత్తులు నాటే, పంటకోతల సమయాల్లో పనులకు సంవత్సరం తర్వాత సంవత్సరం వస్తారు. అంతేకాక భారతదేశంలో సాగుతున్న కులవ్యవస్థ సామాజిక సంబంధాలలోనూ, కార్మికులు వ్యక్తిగతంగా పనిచేసే విధానం లోనూ ఒక ముఖ్యమైన పాత్రను పోషిస్తుంది.

మార్క్స్ చెప్పిన యీ మాటలను గుర్తు తెచ్చుకొందాం: "వస్తువుల ఉత్పత్తి యొక్క ప్రక్రియపై ఆధారపడిన సమాజం యొక్క జీవిత ప్రక్రియ, ఆ ఉత్పత్తిని స్వేచ్ఛగా కూడుకొన్న ప్రజలు జరిపేటట్టుగా వ్యవహరించనంత వరకూ, ఆ ఉత్పత్తి

వారి చేత ఒక నిర్ణయించబడ్డ పథకం ప్రకారం జాగరూకతతో వారిచేత నియంత్రించబడనంత వరకూ, అది దాని యొక్క మాయా ముసుగును చించివేయదు. అలా జరగాలంటే, సమాజం కోసం ఒక విధానమైన పాదార్థిక పునాది లేదా ఒక స్థిరమైన అస్థిత్వ (మనుగడ) పరిస్థితులను అది డిమాండు చేస్తుంది. ఆ పరిస్థితుల పునాది తిరిగి ఒక దీర్ఘకాలపు, బాధాకర కష్టంతో కూడిన పరిణామ ప్రక్రియ యొక్క యాదృచ్ఛికమైన ఉత్పత్తి ఫలాలు అవుతాయి". అదే (గ్రంథం, పేజీ-84)

మరి 'పాదార్థిక పునాది' లేదా 'దీర్ఘకాలం పాటు కష్టంతో కూడిన పరిణామ ప్రక్రియ యొక్క యాదృచ్ఛికమైన ఉత్పత్తి ఫలాలు ఎక్కడున్నాయి? రాజ్యం బలవంతంగా అమలు జరిపిన మార్పులు, భూయజమానుల లేదా వ్యవసాయ కూలీల ప్రయోజనాల కోసం కాదు.

అందువల్ల మన కమ్యూనిస్టు విప్లవకర మిత్రులు, తమ అవగాహనలో ఎక్కడ తప్పు చేసినట్లు? అమ్మకపు సరుకుల ఉత్పత్తి అన్నది పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తికి ఒక అంశంగా పనిచేయవచ్చును. ఇది ఒక "అతి సూక్ష్మమైన గర్భస్థ పిండరూపం" (మార్క్స్). కానీ యిది పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని సూచించదు. గణాంకశాస్త్ర పరిభాషలో చెప్పాలంటే, వాటిలో ఒకదానికీ, మరొకదానికీ అనుగుణ్యత లేదు. ఈ విషయాన్ని తర్వాత చర్చించుదాం. ఇప్పుడు వారి వాదనలు ఆధారపడిన మరొక అంశాన్ని గురించి చర్చించుదాం. అదే! యంత్రాల వినియోగాన్ని గురించి.

యంత్రాల వినియోగం:

తమ వాదనను బలపరచుకోవటం కోసం వారిలో కొందరు అమ్మకపు సరకుల ఉత్పత్తితో పాటు యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టడం అన్నది, వ్యవసాయంలో పెట్టుబడిదారీ విధానం స్థాపించటాన్ని రుజువు చేస్తున్నదని వాదిస్తారు. ఇది ఒక వింతైన వాదన. పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి ప్రక్రియ యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టలేదు. కానీ యంత్రాల ఉత్పత్తి ప్రక్రియను పెట్టుబడిదారీగా చేశాయి. కొంచెం తర్వాత యంత్రాలను గురించిన మార్క్స్ అభిప్రాయం ఏమిటో చూద్దాం. అంతకుముందుగా మనం యీ దృగ్విషయాన్ని అనుభవపూర్వకంగా, తెరచిన కళ్ళతో చూద్దాం!

ఈ యంత్రాలు ఒక పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో వుపయోగింప బడటలేదని మనకు స్పష్టమవుతుంది. ఎందుకంటే అది ఒక యాదృచ్ఛిక పరిణామంగా ప్రవేశపెట్టబడలేదు. కానీ విదేశీ, స్వదేశీ బడాపెట్టుబడి ప్రయోజనాల కోసం పై నుంచి ప్రవేశ పెట్టబడ్డాయి కనుక! బిజినెస్ స్టాండర్డు పత్రిక అధ్యయనంలో "వ్యవసాయేతరమైన ప్రయోజనాల కోసం వాడకం (యంత్రాల) గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా పెరిగిపోతోంది. ప్రస్తుతం యిది 40% దరిదాపుకు పెరిగింది" అని తెలియజేసింది. (బిజినెస్ స్టాండర్డ్, జనవరి 20, 2013)

పెద్ద సంఖ్యలో ట్రాక్టర్లను ఇసుక గనుల్లోనూ, ఇటుక బట్టీల్లోనూ, రోడ్డు నిర్మాణంలోనూ, ప్యాసింజర్లను దాటించటం లోనూ మొదలైన పనుల్లో ఉపయోగిస్తున్నారు. యోగి రాజ్యంలో (యు.పిలో) ట్రాక్టర్లను శిథిలాలను తొలగించే బుల్‌డోజర్లకు సహాయకరంగా వాడుతున్నారు. చాలా మున్సిపాల్టీలు చెత్తను మోసుకుపోవటానికి ట్రాక్టర్లను వాడుతున్నాయి.

అదేవిధంగా ఎక్కువ మంది ట్రాక్టరు స్వంతదారులు తమ ట్రాక్టర్లను, గంటల ప్రకారం అద్దెకు యిస్తున్న విషయం మనం ఎరిగున్నదే!. ప్యాసింజర్లను (కూలీలను) తోలటం కోసం కూడా వారు ట్రాక్టర్లను అద్దెకు యిస్తున్నారు. ట్రాక్టర్లను అద్దెకు యిచ్చే ఒక సంస్థ స్థాపించబడనంత వరకూ, యంత్రాలను అద్దెకు యివ్వటం అనేది ఏరకంగానూ పెట్టుబడిదారీ కార్యకలాపం కాదు. పంపుసెట్లు, హార్వెస్టింగ్ (పంటకోతల) యంత్రాల విషయంలో కూడా యిదే వాస్తవం. ఆఖరికి పెట్టుబడిదారీ అర్థంలో, ట్రాక్టర్లను కూలీలు నడపరు. ఆనంద బజారు పత్రికలో వచ్చిన, దుస్థితిలో వున్న ఒక బాలుడి విజయ గాథను నమ్మదలు చుకొంటే, యించుమించుగా యీ ట్రాక్టరు డ్రైవర్లుగా పని చేయించుకొనే కూలీలందరకీ, వారిని నెలకు అతితక్కువ వేతనం మూడు వందల రూపాయలు యిచ్చి నియమించుకొంటున్నారు.

ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితం మార్క్స్, పి.వి. అన్నెన్‌కోవ్‌కు వ్రాసిన ప్రఖ్యాతమైన లేఖలో ఏం వ్రాశాడో, ఆ విషయాన్ని మనం లక్ష్యపెడదాం (పట్టించుకొందాం)! "నాగలిని లాగే ఎద్దు కన్నా, యంత్రమన్నది ఒక ఆర్థిక తరగతికి (కేటగిరీకి) చెందినది కాదు. నేటి రోజుల్లో యంత్రాలను అనువర్తించటం (వాడటం) అన్నది, మన యొక్క ప్రస్తుత ఆర్థిక వ్యవస్థలోని సంబంధాలలో ఒక సంబంధం. అయితే యీ యంత్రాలు ఏవిధంగా ఉపయోగించ బడుతున్నాయన్న పద్ధతి అన్నది పూర్తిగా ఆ యంత్రం నుండి ప్రత్యేక లక్షణం గలది. పొడి (పౌడర్) అన్నది పొడే! కానీ ఆ పౌడర్‌ను తుపాకీ పౌడర్‌గా ఒక మనిషిని గాయపరచటానికి వాడుతారా? లేక ఆ మనిషి యొక్క గాయానికి కట్టుకట్టడానికి వాడుతారా? అన్నదే అసలు విషయం. (డిసెంబరు, 28, 1846న పి.పి. అన్నెన్‌కోవ్‌కు రాసిన లేఖ, ఏరిన రచనలు, మార్క్స్ మరియు ఎంగెల్సు ప్రోగ్రెస్ పబ్లిషర్స్, మాస్కో 1986, పేజీ. 663)

ఇప్పుడు మార్క్స్ ప్రకారం యంత్రాలను ఉపయోగించటంలో భిన్నమైన ప్రత్యేక లక్షణం అంటే ఏమిటో తెల్సుకొందాం:

"శ్రమ యొక్క పనిముట్టు, యంత్రం యొక్క రూపం ఎప్పుడైతే తీసుకొంటుందో, తక్షణమే అది పని వాని యొక్క (శ్రామికుని యొక్క) పోటీదారు అయిపోతుంది. పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణ యంత్రాల ద్వారా జరిగినప్పటి నుండీ అది ఆ యంత్రాల వలన జీవనాధారం నాశనమయిన కార్మిక జనుల సంఖ్యకు సూటైన దామాషాలో వుంటుంది. మొత్తం పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి వ్యవస్థ అంతా, కార్మికుడు తన శ్రమశక్తిని ఒక అమ్మకపు సరుకుగా అమ్ముతున్న దానిపై ఆధారపడి వుంది. శ్రమ విభజన యీ శ్రమశక్తిని దాని యొక్క నైపుణ్యతను, ఒక ప్రత్యేకమైన పనిముట్టును ఉపకరించే విధంగా తగ్గించి వేస్తుంది. అందువలన

పనిముట్టును ఉపకరించేటట్లు చేసే పని యంత్రానిదిగా మారిన వెంటనే అప్పుడు కార్మికుని శ్రమశక్తి యొక్క ఉపయోగపు విలువ మారకపు విలువతో సహా అంతర్ధానమైపోతుంది. కార్మికుడు యిక అమ్మడు బోని వాడిగా - చట్టం ద్వారా కాగితపు డబ్బును కరెన్సీ నోట్ల నుండి బయటకు త్రోసిపడేసినట్లుగా-(చెల్లని వానిగా) మారిపోతాడు. ఆవిధంగా కార్మికవర్గంలోని భాగం యంత్రం ద్వారా అనవసరం (అనావశ్యకం) చేయబడతుంది. అంటే యింకెంత మాత్రమూ పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణకు తక్షణమే అవసరం లేకుండా పోతుంది. పాతకాలపు చేతివృత్తులు, యంత్రాలతో జరిగే తయారీకి జరిగే అసమాన పోటీలో కార్మికవర్గంలోని భాగం పూర్తిగా ఓడిపోయి నాశనమైనా అవుతుంది లేదా సులభంగా ప్రవేశించటానికి వీలున్న పరిశ్రమ శాఖల్లోకైనా వెల్లువగా ముంచెత్తుతుంది. లేబర్ మార్కెట్టును బురదతో ముంచుతుంది. శ్రమశక్తి యొక్క ధరను దాని విలువకన్నా తక్కువ స్థాయికి దింపివేస్తుంది". (పెట్టుబడి, వాల్యూం.1, 405-406)

అందువలన యంత్రమే తనకుతనుగాకాక, దాన్ని 'పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణకు' ఉపయోగింపబడిందా లేదా అన్నది అసలు విషయంగా వుంటుంది. పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క ప్రధాన లక్షణం అది. అలా కానప్పుడు యంత్రాలను ప్రవేశ పెట్టడంలోని ఉద్దేశం, ఆచరణలో మరింతగా ప్రవేశించవీలున్న పరిశ్రమ శాఖలలోకి వెల్లువెత్తించటం కోసం లేబరు - మార్కెట్టును బురదతో నింపి, శ్రామికశక్తిని దాని విలువకన్నా తక్కువ స్థాయిలోకి దించటంకోసం ఉపయోగపెట్టబడుతుంది. సరిగ్గా అదే జరుగుతోంది యిప్పుడు.

భూయజమానులు (స్వంతదారులు) తమ దగ్గరున్న అదనపు విలువను భూమిపైనగానీ యితర ఉత్పాదక వ్యాపార కంపెనీల్లో కానీ పెట్టుబడిగా పెట్టే సమర్ధతను కలిగివున్నారా లేదా? అన్న అంశంపై ఆధారపడి వ్యవసాయంలో పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణను గురించిన ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. ఈ సందర్భంగా భూకేంద్రీకరణలోని మార్పులు, కౌలుదారీ విధానంలోని మార్పులు ముఖ్యమైనవి.

భూకేంద్రీకరణలోనూ, కౌలుదారీ విధానం తత్సంబంధిత అంశాలలోని మార్పులు:

ఇక్కడ మనం గణాంకాల డేటా నుండి కొంత సహాయం తీసుకొందాం. మనం వ్యవసాయ మంత్రిత్వశాఖ 2012లో ప్రచురించిన 2010-11 వ్యవసాయిక లెక్కలు (సెన్సస్) పైనా, 59వ విడత జాతీయ శాంపిల్ సర్వే లెక్కలపైనా ఆధారపడు తున్నాం. గత 40 సంవత్సరాలుగా జరిగిన మార్పులను చూద్దాం. అంతకుముందుగా భూమిపై పట్టు యొక్క నమూనాలో బేధాలను ఎలా గుర్తిస్తామో చూద్దాం!

నామమాత్రం	-	ఒక హెక్టార్ కన్నా తక్కువ
చిన్న	-	1.01 నుండి 2 హెక్టార్లు
చిన్న-మధ్యతరగతి	-	2 నుండి 4 హెక్టార్లు
మధ్యరకం	-	4 నుండి 10 హెక్టార్లు
పెద్దవి	-	10 హెక్టార్లకన్నా ఎక్కువ.

ఈ క్రింద పట్టిక పట్టికల ప్రకారం గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా నామమాత్రపు కమతాల శాతం పెరిగింది, కానీ పెద్ద కమతాల శాతం సంఖ్య 3.9% నుండి 0.7% వరకూ తగ్గింది. అదేరకంగా సాగులో వున్న నామమాత్రపు రైతుల సంఖ్య 9.0% నుండి 22.2% వరకూ పెరిగింది. చిన్న రైతుల సంఖ్య కూడా 11.91% నుండి 22.1% శాతానికి

సంవత్సరం	మొత్తం		సరాసరి పరిమాణం	కమతాల పంపిణీ (%)				
	1000 కమతాలు	వైశాల్యం (హె)		నామమాత్రం	చిన్న	మధ్యరకం	మధ్య	పెద్ద
1970-71	71,011	162,178	2.3	51.0	18.9	15.0	11.2	3.9
1980-81	88,883	163,787	1.8	56.9	18.1	14.0	9.1	2.4
1990-91	106,638	165,507	1.6	59.4	18.8	13.1	7.1	1.6
2000-01	119,931	159,435	1.3	62.9	18.9	11.7	5.5	1.0
2005-05	129,222	158,323	1.2	64.8	18.5	10.9	4.9	0.8
2010-11	137,757	159,181	1.2	67.0	17.9	10.0	4.3	0.7

సంవత్సరం	వినియోగంలో ఉన్న కమతాల వైశాల్యం పంపిణీ (%)				
	నామ మాత్రం	చిన్న	చిన్న-మధ్యరకం	మధ్యరకం	పెద్ద
1970-71	9.0	11.9	18.5	29.7	30.9
1980-81	12.0	14.1	21.2	29.6	23.0
1990-91	15.0	17.4	23.2	27.0	17.3
2000-01	18.7	20.2	24.0	24.0	13.2
2005-05	20.2	20.9	23.9	23.1	11.8
2010-11	22.2	22.1	23.6	21.2	10.9

పట్టిక-2

సంవత్సరం	1960-61	1970-71	1980-81	1991-92	2002-03
వివరాలు	మొత్తంలో కౌలు చేసే కమతాల శాతం				
నామమాత్రం	24.1	27.0	14.4	9.3	9.8
చిన్న	25.1	27.8	17.9	14.9	10.7
చిన్న-మధ్య రకం	23.6	24.8	15.9	12.2	10.3
మధ్య రకం	20.5	20.0	14.5	13.1	7.8
పెద్ద	9.5	15.9	11.5	16.7	13.8
అన్నీ కలిపి	23.5	25.7	15.2	11.0	9.9
వివరాలు	కౌలుదారుల చేతిలో గల కమతాల వైశాల్యం యొక్క శాతం				
నామమాత్రం	16.6	18.9	9.7	8.7	8.6
చిన్న	14.0	14.6	8.5	8.5	6.8
చిన్న-మధ్యరకం	11.7	11.7	7.3	7.4	6.3
మధ్య రకం	9.6	8.7	6.6	6.9	9.2
పెద్ద	8.3	5.9	5.3	11.4	6.1
మొత్తం	10.7	10.6	7.2	8.3	6.5

పెరిగింది. చిన్న- మధ్యతరగతి రైతుల సంఖ్య 18.5% నుండి 23.6%నికి పెరిగిందని తెలుస్తోంది. కానీ మధ్యతరగతి, పెద్ద రైతుల సంఖ్య శాతం 29.71% నుండి 21.2% శాతానికీ, పెద్ద రైతుల సంఖ్య శాతం 30.9% నుండి 10.9%నికి పడిపోయినట్లు కనుగొనబడింది.

అందువలన సంస్కరణల పేరుతోటి వ్యవసాయంపై ఏరకమైన ప్రభావం పడిందనుకొన్నప్పటికీ సంస్కరణలు నామమాత్రపు రైతుల సంఖ్యను గణనీయమైన స్థాయికి పెంచాయి. వీళ్ళు పెట్టుబడిదారీ వ్యవసాయదారులు ఏ రకంగాను కాలేరు.

మరోవైపు సాగులో వున్న కమతాల వైశాల్యపు శాతం, మధ్యతరగతి-పెద్ద రైతులను కలిపి చాలా ఎక్కువ మేరకు 60.6% నుండి 32.1%కు తగ్గిపోయింది. ఈ స్థితి కూడా పెట్టుబడిదారీ అభివృద్ధికి అనుకూలమైనది కాదు. కానీ, తప్పనిసరిగా కొందరు వ్యవసాయాన్ని పెట్టుబడిదారీ విధానంలో అభివృద్ధిపరచటానికి సాహసం చేసి వుండవచ్చును.

చిన్న, పెద్ద కమతాలలోని కౌలు రైతుల కమతాలను యిది వివరిస్తుంది. మధ్యతరగతి కమతాల వరకూ కౌలు కమతాలు తగ్గిపోయాయి, అదే సమయంలో పెద్ద కమతాలలో, కౌలుదారు కమతాలు పెరిగిపోయాయి. అయినప్పటికీ పెద్ద కమతాల వారి కౌలు కమతాల వైశాల్యం తగ్గిపోయింది.

వీటన్నింటినీ పరిగణలోకి తీసుకొన్నప్పుడు భారతదేశంలో సాగు వినియోగానికి వున్న కమతాల పరిస్థితి, వ్యవసాయాన్ని పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో అభివృద్ధి చేయటానికి సహాయకర సాధనంగా లేదని స్పష్టమవుతోంది.

పెద్దగా శాస్త్రీయ సర్వేలు జరపనప్పటికీ గ్రామాలలో పనిచేస్తున్న మన కామ్రేడ్లు పెద్దగా పొందుతున్న అనుభవమేమంటే, పెద్ద కమతాల వారూ, వారి యొక్క సాగు భూమి వైశాల్యం చాలా మేరకు తగ్గిపోయినట్లు కనుగొంటున్నారు. సమస్య ఏమిటంటే, యీ వివరాల నుండి, ఫ్యూడల్ భూస్వామ్యం నశించి తొలగిపోయిందనీ, పెట్టుబడిదారీ విధానానికి దారి యిచ్చిందనీ, చాలా మంది నిర్దిష్టమైన పరిస్థితి యొక్క సంక్లిష్టతను అర్థం చేసుకోకుండా, నిర్ధారణలు చేస్తున్నారు. మనదేశపు వ్యవసాయ ప్రక్రియలోకి, భారీ ఎత్తున సామ్రాజ్యవాద బడా బూర్జువా పెట్టుబడిని చొరబాటు చేయటం వలన యీ సంక్లిష్టత తలెత్తింది. వ్యవసాయక రంగంలో వాస్తవంగా ఏం జరుగు తోందో? చర్చించి అర్థంచేసుకోవటానికి ముందు మనం పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోకుండా తరచుగా గందరగోళపరుస్తున్న కొన్ని తప్పుడు అవగాహనలను గురించిన స్పష్టతను ఏర్పరచుకుందాం.

పెట్టుబడిదారీ మూలకాలకూ, పెట్టుబడిదారీ వ్యవసాయానికీ మధ్య వేర్పాటును (తేడాను విభజించటం) చేయటం:

ఉత్పత్తులను అమ్మకపు సరుకుగా మార్చటం, యంత్రాలను ఉపయోగించటం, కౌలుదారీ శాతాన్ని, వైశాల్యపు రేట్లను తగ్గించటం, ఆఖరికి వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్య పెరగటంలాంటి పెట్టుబడిదారీ మూలకాలు ఒక్కసారిగా ప్రస్తుతం భారీ ఎత్తున ప్రవేశించాయన్న దానిలో సందేహం లేదు. అయినప్పటికీ కేవలం కొద్ది అంశాల్లో (కేసుల్లో) తప్పు (వీటని గురించి కూడా మనం చర్చించాల్సి వుంది.) ఉత్పత్తి విధానం, పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానం కాదు. ఒకదాని తర్వాత ఒక దానిని తీసుకొందాం!

ఎవరో ఒకరు వేరుశెనగలాంటి అమ్మకపు సరుకును ఉత్పత్తి చేసి, మార్కెట్టుల్లో అమ్మి కొంత డబ్బును పొందుతాడు. సాధారణంగా యిలా చేయటాన్నీ మనం చూస్తున్నాం. అతడు అమ్మగా వచ్చిన సొమ్ములో కొంత భాగాన్ని, ముందుగా కుటుంబపు ఖర్చుల కోసం, వచ్చే ఏడాది సాగు ఖర్చుల కోసం వుంచుకొంటాడు. తర్వాత ఒక పథకం ప్రకారం, వివేకంతో డబ్బును మొబైల్ ఫోన్, ఎల్ఇడి టి.వి, మోటార్ బైక్, ఆభరణాలను, ఎయిర్ కండిషన్ లాంటి వాటిని కొనుక్కోవటానికి ఖర్చుపెడతాడు. ఇంకా అదనంగా డబ్బు మిగిలి వుంటే, ఆనక పిల్లల చదువు, తదితర అవసరాల కోసం దానిని బ్యాంకులో దాచుకొంటాడు. అంటే ఉత్పత్తి చేయబడ్డ అమ్మకపు సరుకు, మరొక లేదా మరికొన్ని అమ్మకపు సరుకులతో మార్పిడి చేసుకోవటం కోసం ఉత్పత్తి చేయబడిందే తప్ప, పెట్టుబడిని విస్తరింపచేయటానికి కాదు.

మార్క్స్ చాలా వివరాలతో "అమ్మకపు సరుకుల యొక్క పూర్ణపరివర్తన" (మెటా మార్ఫోసిస్) అన్న విషయాన్ని గురించి పెట్టుబడి గ్రంథంలో వివరించాడు. ఆ వివరణను గురించి తెలుసుకొందాం:

మనం ఇప్పుడు ఒక అమ్మకపు సరుకు యజమాని ఉదాహరణకు లినెన్ బట్టలను మార్కెట్టుకు తీసుకువెడ్తున్న నేతగాని వెనకవెళ్దాం. అతడి 20 గజాల లినెన్‌కు ఖచ్చితమైన ధర వుంది. అది 2 పౌండ్లు. అతడు ఆ లినెన్ బట్టను రెండు పౌండ్లకు మార్పిడి చేస్తాడు. అతడు పాతకాలపు బుద్ధిమంతుడులా ఆ రెండు పౌండ్లను అదే ధరగల ఒక బైబిల్‌ను కొనుక్కోవటం ద్వారా యిచ్చివేస్తాడు. అతడి దృష్టిలో కేవలం ఒక అమ్మకపు సరుకుగా వున్న లినెన్ బట్ట-నిల్వ చేసే విలువగల సరుకును అతడు బంగారంతో మార్పిడి కోసం పరాధీనం చేస్తాడు. ఆ బంగారం (రెండు పౌండ్లు) లినెన్ బట్ట యొక్క విలువ రూపంలో వుంది. తిరిగి అతడు ఆ విలువ రూపంతో మరొక సరుకును కొనుగోలుచేసి విడిపోతాడు. బైబిల్‌ను కొనుక్కొంటాడు. ఆ బైబిలు అతడికి ఒక ఉపయోగకరమైన వస్తువుగా అతడితో అతడి యింటిలో ప్రవేశించి, ఆ యింటిలోని వారికి ఆత్మజ్ఞానాన్ని కలుగజేస్తుంది. మార్పిడి అన్నది రెండు పూర్ణపరివర్తనల అనంతరం సాధించబడిన ఒక వాస్తవం. రెండు విరుద్ధమయిన, అయినా ఒకదానికి ఒకటి పూర్వకపూరమయిన లక్షణాలు గలిగి వుండిన రెండు పూర్ణ పరివర్తనలతో, వస్తువు డబ్బుగా మార్పు చెంది, తిరిగి ఆ డబ్బు మరొక సరుకుగా మార్పు చెందింది. పూర్ణ పరివర్తనల యొక్క రెండు దశలూ, రెండు భిన్నమైన లావాదేవీలు-అంటే బట్టను నేయటం- అమ్మకం లేదా ఒక సరుకు కోసం డబ్బును మార్పిడి చేయటం, కొనటం, లేదా డబ్బును ఒక సరుకు కోసం మార్పిడి చేయటం, యీ రెండు చర్యల ఏకత్వం - కొనుగోలు చేయటం కోసం - అమ్మటం.

ఈ మొత్తం లావాదేవీ యొక్క ఫలితం- నేతగాని వైపు నుంచి చూస్తే- అతడు తన అధీనంలో లినెన్ బట్టను వుంచుకోవటానికి బదులు బైబిల్‌ను కలిగి వున్నాడు. అసలైన సరకు బదులు అతడు ఇప్పుడు అదే సమాన విలువగల, వేరొక ఉపయోగం గల సరకును కలిగి వున్నాడు". (పెట్టుబడి గ్రంథం, వాల్యూం-1, పేజీ 107).

తన వేరుశెనగకు బదులుగా అతడు మరొక ఉత్పత్తి సాధనాన్ని కొనుగోలు చేయవచ్చు కదా? అని కొందరు వాదించవచ్చును. అందుకు మార్క్స్, జవాబును సిద్ధం చేసి వుంచాడు:

"అదే విధంగా అతడు తన యితర జీవనోపాధి, ఉత్పత్తి సాధనాన్ని సేకరించుకోవచ్చును. అతడి దృష్టి ప్రకారం, యీ మొత్తం ప్రక్రియ అంతా తాను తన శ్రమతో ఉత్పత్తి చేసిన సరుకును, మరొకరి శ్రమతో ఉత్పత్తి చేయబడ్డ సరుకుతో మార్చుకోవటం తప్ప, మరి అంతకన్నా ఏమీలేదు. అది ఉత్పత్తులను మార్పిడి చేసుకోవటం తప్ప అతడికి మరేమీ కాదు" (పెట్టుబడి గ్రంథం, వాల్యూం-1, పేజీ-107).

ఇప్పుడు కూడా కొందరు, పై ఉదాహరణలో అమ్మకం దారుడు, సరుకు ఉత్పత్తిదారుడే, కానీ మేము మాట్లాడుతున్నది భూమి యొక్క స్వంతదారుడు గురించి అని వాదించవచ్చును. కానీ చాలా తక్కువ సంఖ్యలో వున్న ప్రత్యేకమైన భూ స్వంతదారులు తప్ప అమ్మకపు సరుకు, యితర సరుకులతో మార్పిడి చేసుకోవటానికి ఉపయోగింపబడుతుంది; ఆఖరుకు ఉత్పత్తి సాధనాల విషయంలో సహా.

అమ్మకపు సరుకుల ఉత్పత్తి, ఒక పెట్టుబడిదారీ మూలకమే అయినా, దానికదే పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తికి ప్రాతినిధ్యం వహించదు.

ఇప్పుడు యంత్రాలను ఉపయోగించటం అనే అంశం తలెత్తుతుంది. పెట్టుబడిదారీ అమ్మకపు సరకుల ఉత్పత్తి అన్నదానికి అర్ధం, సృష్టింపబడ్డ అదనపు విలువను పెట్టుబడి విస్తరణ కోసం ఉపయోగించటం. కానీ భారతదేశపు దృశ్య నేపధ్యంలో, ఒకవేళ భూ స్వంతదారుడు, అదనపు విలువను ఉపయోగించి యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా ఒక పెట్టుబడిదారీ భూస్వామిగా మారిపోదామనుకొన్నప్పటికీ అతడు గందరగోళం- అయోమయ పరిస్థితిలోకి పడిపోతాడు. యంత్రాలను ఉపయోగించాలంటే అతడు తన భూమిని విస్తరించుకోవాలి. అదేవిధంగా కూలీలను మరింతగా దోపిడీ చేసుకోవాలి. కానీ యిది సాధ్యంగాదు. అందువలన అతడి యంత్రాలు అదనపు విలువను పూర్తిగా మరెంత మాత్రమూ దోపిడీ చేయలేవు. కానీ వాటిని సంపదగా ఉపయోగిస్తూ, అద్దెకు యిస్తూ మరింత డబ్బును సంపాదించటానికి ఉపయోగించ బడతాయి.

కానీ గ్రామాల్లో విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందులు లాంటి ఉత్పాదకాలను అమ్మటం, పంపుసెట్లను ట్రాక్టర్లను, పంటకోత యంత్రాలను అద్దెకు యివ్వటం, వ్యవసాయిక ఉ త్పత్తులను కొనుగోలు చేయటం లాంటి వ్యాపారం చేసే ఒక

తరగతి ప్రత్యక్షమయింది. ఈ తరగతి నిజంగానే సామ్రాజ్యవాద బడా పెట్టుబడికి మధ్యవర్తిగా (దళారులు) సమర్థవంతమైన సేవలు అందించగల వర్గం.

అయితే ఇప్పుడు వేధించే మరో ప్రశ్న తలెత్తుతుంది. అదే పెరుగుతున్న వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్యను గురించి.

ఈ క్రింద పట్టిక నుండి రెండు ముఖ్యమైన పరిశీలనలను గమనించవచ్చును.

మొదటిది: కొంచెం హెచ్చుతగ్గుల తేడాతో రైతుల శాతం తగ్గిపోయింది. 1951లో 6.99 కోట్ల నుండి 2011 నాటికి రైతుల సంఖ్య దాదాపు రెట్టింపు పెరిగినా, మొత్తం వ్యవసాయిక జనాభాలో వారి శాతం 71.9% నుండి 45%కు (అదే కాలంతో) తగ్గిపోయింది. దీనర్థం వ్యవసాయేతరమైన పరిశ్రమలు, సర్వీసు (సేవా) ఉద్యోగాలు, పట్టణాల్లో-నగరాల్లో తక్కువ వేతనం యిచ్చే ఉద్యోగాలకు, యీ తగ్గిన శాతం మళ్ళింది.

రెండవది: వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్య శాతం మొత్తం వ్యవసాయక జనాభా, వాస్తవ జనాభాలో కూడా మొత్తం జనాభా పెరుగుదల కన్నా కొంచెం ఎక్కువ నిష్పత్తిలో పెరిగింది. దీన్ని బట్టి, మొత్తం వ్యవసాయిక జనాభా కన్నా వ్యవసాయ కూలీల శాతం పెరిగినప్పటికీ దీన్నిబట్టి, వ్యవసాయంలో పెట్టుబడిదారీ ప్రక్రియ అన్నదానికి నేరుగా జోడించకూడదు.

ఈ సందర్భంలో మరో విషయాన్ని కూడా గమనించగలం: 1971 నుండి 1971 కాలం మధ్య పెట్టుబడిదారీ మూలకాలు భారీ ఎత్తున వ్యవసాయంలో చొరబడిన కాలంలో నిష్పత్తి తక్కువపాలులో పెరిగింది. తర్వాతి రెండు దశాబ్దాలలో నిష్పత్తి ఎక్కువ పాలుకు (స్కేల్‌కు) పెరిగింది. దీన్ని ఒకకాలంలో అదనంగా సంభవించిన రెండు కారణాలు వివరించవచ్చును. మొదటి కారణం, ఇదే ప్రధానమైన కారణం కూడా. నిర్ధనులు-నిరాస్తి పరులు-దరిద్రులుగా చేయబడ్డ పేదరైతులు వ్యవసాయ కూలీలుగా మార్చబడటం. కాలక్రమేణా తక్కువ భూములు భూములు లేని పేద రైతుకుటుంబాలు పెరగటంతో పాటు ఆ కుటుంబాలోని యువ జనాభా పెరగటం వలన వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్య కూడా పెరగటం అన్నది రెండవ కారణం. అంతే కాక ఉద్యోగ అవకాశాలు లేనందువలన దళిత ముస్లిం కుటుంబాల యువకులు వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్య పెరగటానికి మరో కారణం. దీనికి తోడు ట్రాక్టర్లు, కోత యంత్రాలు లాంటి యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టడం అన్నది ఉద్యోగ అవకాశాలు లేకుండా వుండటానికి కారణమయ్యాయి. ఇది ఖచ్చితంగా తల్లక్రిందుల అభివృద్ధే!. అంతేకాక వ్యవసాయ కూలీలు, పెట్టుబడిదారీ విధాన కార్మికులు మాదిరిగా పనిచేయట్లేదు. చాలా సందర్భాలలో వారు, జీవన స్థాయికన్నా అతి తక్కువ కూలీతో సీజనల్ కార్మికులుగా నియమించబడుతున్నారు.

అసలు వాస్తవంగా ఏం జరుగుతోంది:

ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవటానికి, బ్రిటిష్ పరిపాలనా కాలం నుండే చరిత్రను సంక్షిప్తంగా చూడాల్సి వుంది.

బ్రిటిష్ వలసవాదులు, యితర వలస దేశాలను పరిగణించిన మాదిరిగానే, భారతదేశాన్ని ముడిపదార్థాలు, చౌకగా కార్మికుల వనరులుగా పరిగణించారు. వాళ్ళు భారతదేశంలాంటి మరికొన్ని దేశాలను తాము పూర్తిగా తయారుచేసిన వస్తువుకు మార్కెట్టులుగా కూడా వాడుకొన్నారు. ప్రత్యేకించి భారతదేశం విషయంలో వలస పాలకులు, బలవంతులైన శక్తివంతమైన అగ్రవర్ణ శ్రేణుల ఆస్తుల యొక్క మూలాలను బ్రిటిష్ రాజుకు దగ్గరగా తీసుకురాగలిగితే, తాము

పట్టిక-3

సంవత్సరం	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
మొత్తం జనాభా (కోట్లలో)	36.11	43.92	54.82	68.33	84.34	102.87	121.06
రైతులు (కోట్లలో)	6.99	9.96	7.82	9.25	11.07	12.73	11.87
(మొత్తం వ్యవసాయం జనాభాలో శాతం)	(71.9)	(75.9)	(62.2)	(62.5)	(59.7)	(54.4)	(45.1)
వ్యవసాయ కూలీలు (కోట్లలో)	2.73	3.15	4.75	5.55	7.46	10.68	14.43
(వ్యవసాయ జనాభాలో వారి శాతం)	(28)	(24)	(37.7)	(37.5)	(40.2)	(45.6)	(54.8)
వ్యవసాయంలో జీవనోపాధి పొందుతున్న వారు (కోట్లలో)	9.72	13.11	12.57	14.80	18.53	23.41	26.30
మొత్తం జనాభాలో వ్యవసాయంలో ఉపాధి పొందుతున్న వారి నిష్పత్తి	26.90	29.80	22.90	21.60	21.90	22.70	21.70

మూలం : జనాభా లెక్కలు -2011, భారత ప్రభుత్వం

భారతదేశంలోని కుల-ఆధారిత సమాజాన్ని సునాయాసంగా పాలించగలమని కనుగొన్నారు. అంతే కాకుండా వాళ్ళు ఒక పథకంతో, భారతదేశంలో గల రెండు పెద్ద మత సమాజాల మధ్య వైరం లేవనెత్తారు. తమ పాలనావిధానంలో భాగంగా వారు శాశ్వత పరిష్కారం, రైత్వారీ- మహల్వారీ విధానాల ద్వారా ఒక కొత్త తరహా ఫ్యూడల్ దొరలను అభివృద్ధి చేశారు. దీనిని మార్క్స్ యీ విధంగా వివరించారు.

“బెంగాల్‌లో వాళ్ళు పెద్ద ఇంగ్లీషు భూఎస్టేట్ల యొక్క వికృత రూపం లాంటి ఎస్టేట్లు సాగించారు. ఆగ్నేయ భారతదేశంలో వికృత రూపంలో చిన్న భాగాలుగా విభజించి బంగీగా కట్టిన ఆస్తులను సాగించారు. నైరుతి ప్రాంతంలో భారత ఆర్థిక సమాజాన్ని భూమి అంతటిపై సమిష్టి యాజమాన్యం వుండే దాని వికృత రూపంగా వుంచేందుకు చేయగలిగినదంతా చేశారు. (పెట్టుబడి, వాల్యూం-111, పేజీ-334లోని ఫుట్‌నోట్).

ఇటువంటి ఏర్పాటు చేయటం ద్వారా బ్రిటిష్ వారు రాజకీయంగానూ, ఆర్థికంగానూ కూడా భారీ ఎత్తున డివిడెండ్లను పెంచుకొన్నారు.

ఇందువలన వారు పెద్ద మొత్తాల్లో రెవెన్యూను ప్రోగు చేసుకోవటంతోపాటు, ముడిసరుకు యొక్క చౌకపాటి వనరులను, చౌక కార్మిక వనరులను తమ అధీనంలోకి తెచ్చుకొన్నారు. రాజకీయంగా అగ్రకులాల భూస్వాములు, బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యక్తం అయ్యే ఏ రకమైన వ్యతిరేకతనైనా అణచిపెట్టడానికి బ్రిటిష్‌వారి పక్షం తీసుకొన్నారు. బ్రిటిష్‌పాలనకు వ్యతిరేకంగా తలెత్తిన, అణగద్రొక్కబడిన ప్రజానీకపు తిరుగుబాట్లను అణిచివేయటంలో బ్రిటిష్‌వారి వైపున నిలిచారు. ఉదాహరణకు బీర్భూమ్‌లోని హేతాంపూర్ జమీందార్ అయిన- శాశ్వత పరిష్కారపు భూస్వామికి తన ప్రాంతంలోని సంతాల్ తిరుగుబాటును చితకకొట్టి నలిపివేయటానికి అవసరమైన సైన్యాన్ని తయారుచేసి యిచ్చినందుకుగాను రాజు అనే బిరుదును బ్రిటిష్ వారు ప్రధానం చేశారు. అతి ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, ఆ సైన్యంలోని సైనికులలో ఎక్కువ మంది క్షత్రియుల్లో క్రింది స్థాయి శాఖకు చెందిన బీహార్‌కు చెందిన ఛేత్రి కులస్థులు. వారికి ఆ జమీందారు యొక్క ఎస్టేట్ల (ప్రస్తుతం జార్ఖండ్‌లో వున్నాయి) యొక్క సరిహద్దుల్లో భూములను బహుమతిగా (ఈనాం) యిచ్చారు. అగ్రకులాలకు చెందిన మేధావులు సంతాల్ తిరుగుబాటు విషయంలో మౌనంగానూ, మొదటి స్వాతంత్ర్య యుద్ధాన్ని (సిపాయిల తిరుగుబాటుగా పేర్కొనబడటం) వ్యతిరేకించారు అన్నది ఆసక్తికరమైన విషయం. నీలి మందు తోటల్లో జరిగిన తిరుగుబాటు, రైతులకు, మధ్యవర్తులకు మధ్య జరిగిన తిరుగుబాటు. ఈ సందర్భంలో జమీందారులు ఉదాసీనంగా వున్నారు.

ఈరకంగా కొల్లగొట్టుకోవడాలు బ్రిటిష్ వారికి ఇంగ్లండు లోని పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని, సామ్రాజ్యవాద దశకు అభివృద్ధి చేసేందుకు దోహదపడ్డాయి. సామ్రాజ్యవాద దశ ఎంతగా అభివృద్ధి చెందితే, పూర్తిచేసిన వస్తువులను (తయారైన వస్తువులను) ద్రవ్యపెట్టుబడిని అంత ఎక్కువ మేరకు ఎగుమతి చేయాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితిలో బ్రిటిష్‌వారు ఒకసారి రెండు చర్యలను తీసుకొన్నారు. ముందుగా (మొదటిగా) వారు నేరుగా భారతదేశంలో పెట్టుబడి పెట్టడం ప్రారంభించారు. అంతకు ముందు కాలంలో వారి పెట్టుబడులు ఎక్కువ మేరకు ట్రేడింగ్ ఏజెన్సీలలో పెట్టుబడిగా వుండేది. రెండవది, భారతదేశంలో వలస పాలకులతో తమ వ్యాపారాన్ని విస్తరించుకోవటం కోసం, కుమ్మక్కై సయోధ్యలో వున్న భారతీయ వాణిజ్య వ్యాపారస్తులను, వలస పాలకులు పరిశ్రమల్లో పెట్టుబడి పెట్టడానికి అనుమతించారు. బ్రిటిష్ వారు వారికి నిధులను బ్యాంకుల నుండి యిప్పించడమేకాక, సాంకేతికతను, తాము విడిచిపెట్టిన పరిశ్రమలను భారతేదేశపు వ్యాపారస్తులకు అమ్మటంలోనూ సహాయపడ్డారు. ఉదాహరణకు, టాటాలు బ్రిటిష్ వారికి, చైనాతో జరిపే నల్లమందు వ్యాపారంలో ఏజెంట్లు. వారు బొంబాయిలో జౌళి పరిశ్రమను ప్రారంభించారు. భారతదేశంలో 1947 పూర్వం నుండి 1947 అనంతరం కాలంలో చిరిగిన బట్టల్లో వున్న వారు, సంపన్నులుగా మారారని చెప్పే బడా పెట్టుబడి యొక్క విజయ గాథలన్నింటి వెనుక వున్న వాస్తవం యిదే!. ఇదీ బడా పెట్టుబడి యొక్క పుట్టుకకు మూలం. ఇంకా అదే దళారీ (పెట్టుబడి) లక్షణాలతో యిప్పుడూ కొనసాగుతోంది.

సమాజం యొక్క ఫ్యూడల్ స్వభావం సామ్రాజ్యవాదానికి ముడిపదార్థాలపైనా, చౌక శ్రమశక్తి పైనా అదుపును పొందటానికి దోహదపడటమే కాకుండా విభిన్న కులాల, సమాజాల మధ్య వైరాన్ని లేవదీసి (అడ్డుపుల్లలు చేయటం ద్వారా) తన యొక్క సామ్రాజ్యవాద విధానమైన విభజించు -పాలించు అనే విధానంతో పరిపాలన సాగించటానికి కూడా దోహదపడింది. అది దేశీయ పెట్టుబడి అభివృద్ధి చెందకుండాను, స్వతంత్రమైన జ్ఞానం (దేశీయ) అభివృద్ధి చెందకుండానూ ధ్వంసం చేసింది. బ్రిటిష్ వారి చేత సృష్టింపబడిన భారతీయ ఫ్యూడలిజం ఆరకంగా సామ్రాజ్యవాదం యొక్క ముఖ్యమైన ప్రధాన ఆధారంగా, భారతదేశపు సమాజాన్ని ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా సామ్రాజ్యవాదపు ఉక్కుపాదాల క్రింద అణచిపెట్టి వుంచడానికి అనువుగా అభివృద్ధి చేయబడింది.

కాలక్రమంలో గ్రామీణ ప్రజాబాహుళ్యం ఫ్యూడలిజానికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాట్లను ప్రారంభించారు. సామ్రాజ్యవాదం ఎల్లప్పుడూ ఫ్యూడల్ వర్గానికి సహాయంగా వచ్చింది. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత, ప్రత్యేకించి 1930ల కాలంలో బ్రిటిష్‌వారు భారతదేశంలో కొన్ని ప్రాథమిక పరిశ్రమలను సామ్రాజ్యవాదుల పర్యవేక్షణ క్రిందనే అభివృద్ధి పరచాల్సిన అవసరాన్ని భావించారు. అయితే ఫ్యూడల్ బంధనం (బానిసత్వం) అందుకు ఆటంకంగా (ఆవరోధంగా) వుంది. అందువలన సామ్రాజ్యవాదానికి ఫ్యూడలిజంలో కొన్ని

సంస్కరణలు జరపాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. వరదల కమీషన్ యొక్క నివేదిక జమీందారీ వ్యవస్థలో కొన్ని జరపాల్సిన మార్పులను గురించి సలహాయిచ్చింది. కానీ ఆ సలహాలను చట్టం చేయటానికి ముందుగా రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం రావటంతో, సామ్రాజ్యవాదం తన యొక్క విధానాన్ని మార్చుకోవలసి వచ్చింది. అందువలన 15 ఆగస్టు 1947 అనంతరం, సామ్రాజ్యవాదం తన యొక్క పరిపాలన రూపాన్ని మార్చివేసింది. ప్రత్యక్ష, వలసపాలనకు బదులుగా వారు పరోక్ష పద్ధతిలో నయావలస పద్ధతిలో పరిపాలనను సాగించేందుకు ఎంచుకొన్నారు. పరిస్థితిని తమకు అనుకూలంగా తీసుకొన్న అమెరికా లాంటి యితర సామ్రాజ్యవాదశక్తులు యీ దోపిడీ సొమ్ములో వాటాను పొందటం కోసం ప్రయత్నించటం ప్రారంభించారు. అది ప్రాముఖ్యంగల, మహత్తరమైన రైతాంగ ఉద్యమాలు సాగుతున్న (దేశంలో) కాలం. పున్న-ప్రవయలార్ రైతులు భూస్వామ్యంతో పోరాటతూ తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేస్తున్నారు. తూర్పున తె.భా.గా. ఉద్యమం భూస్వాముల గుండెల్లో భయాన్ని నింపుతోంది. కయ్యూరు వీరులు ధైర్యంగా ఉరికంబాలను ఎదుర్కొంటున్నారు. వీటన్నింటికీ పైగా మహత్తర తెలంగాణా సాయుధ రైతాంగ పోరాటం, పాలకుల పునాదులనే కుదిపివేస్తోంది. అందువలన 1947 తర్వాత పాలకుల యొక్క అతి ముఖ్యమైన కర్తవ్యం రైతాంగ పోరాటాలను అణచివేయటం అయింది. కానీ వారు తమ పాలనను కొనసాగించటం కోసం జమీందారీ వ్యవస్థను రద్దు చేస్తున్న చట్టం చేయబడింది.

మరణావస్థలోనున్న పెట్టుబడిదారీ విధానంగా వున్న సామ్రాజ్యవాదం ఒక సంక్షోభం తర్వాత మరొక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంది. 1960ల జమీందారీ రద్దు, సీలింగ్ చట్టాం చేయటానికి ముందు, “తుడిచివేత-నిలుపుదల” అనే విధానాన్ని కొనసాగించవలసి వచ్చింది. కానీ, సామ్రాజ్యవాదులకు యిప్పుడు తమ సంక్షోభం నుండి బయటపడటానికి వ్యవసాయరంగంలోని విధానాలను మార్పుచేయాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. ఇంత వరకు వారు వ్యవసాయరంగాన్ని ముడిపదార్థాం, కార్మికులను యిచ్చే చౌకైన వనరుగా వాడుకొన్నారు. అయితే పెట్రో రసాయనాల పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందటంతో వారు, అగ్రి-బిజినెస్‌లోని ఉత్పత్తిపై ఒక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొన్నారు. వారికి వారి ఎరువులు, పురుగుల మందులు, పంపుసెట్లు, అధిక పంటలనిచ్చే విత్తనాలు తదితరాలను మార్కెట్టు అవసరమైంది. అటువంటి మార్కెట్టును సృష్టించటం కోసం వారుకొన్ని “సాంద్ర ప్రాంత అభివృద్ధి ప్రాజెక్టు (ఐ.ఎ.డి.పి)ల పైలట్ ప్రాజెక్టులను పశ్చిమబెంగాల్ బర్ధమాన్ జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కృష్ణా-గోదావరి బేసిన్ తమిళనాడులోని కావేరీ బేసిన్ మొదలైన కొన్ని ప్రాంతాలలో ప్రారంభించారు. కానీ ఫ్యూడల్ లక్షణాలున్న భూస్వంతదారులు పంట దిగుబడిని పెంచటం పట్ల పెద్దగా ఆసక్తిని చూపించలేదు. 1965, 1966లలో పంటలు విఫలమయ్యాయి (తగ్గిపోయాయి) ప్రభుత్వానికి పంటల అధిక దిగుబడి అవసరమయింది. అందువలన వారు మరొకసారి సీలింగ్ చట్టాలు, బార్గదారీ హక్కుల చట్టాలు లాంటివి చేశారు. ఇది సామ్రాజ్యవాద చిల్లర వర్తకులు (కాలినడక బేరగాళ్ళు) ఒకవైపు ఫ్యూడలిజాన్ని బలహీనపరుస్తూనే మరొకవైపు ఫ్యూడలిజాన్ని శాశ్వతంగా నిలబెట్టేందుకు అవలంభించిన “తుడిచివేత-నిలుపుదల విధానం” భూస్వామి ఎటువంటి శ్రమ చేయకుండా ఎటువంటి ఖర్చు పెట్టకుండా ఉత్పత్తిల గణనీయమైన వాటాను పొందుతాడు, అదే సమయంలో అతడు బార్గదార్ (కౌలురైతు)ను తన యిష్టానుసారం, భూమి నుండి తొలగించలేదు. బార్గదారీ తాను పండించిన (కౌలు దారులు) చిన్న రైతులు తమ దిగుబడులను, అధిక దిగుబడి విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందుల, సాగునీటిని ఉపయోగించటం ద్వారా పెంచు కోవటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ప్రారంభంలో విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందులు మినీకిట్ల రూపంలో పంపకం చేయబడ్డాయి. తర్వాత కాలంలో వాటిని కొనుగోలు చేసుకోవటానికి, పంపుసెట్లు కొనుక్కోవటానికి బ్యాంకులోన్లు, భూమిని హామీ పెట్టడం ద్వారా యిచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇప్పుడు భూమిని హామీ పెట్టడం ద్వారా ఆఖరుకు ట్రాక్టర్ల కొనుక్కోవటానికి కూడా అప్పు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయబడింది. వింతగా దీనినే, భూసంస్కరణల వైపు వేసిన ముందడుగుగా అభివర్ణిస్తున్నారు. కానీ ప్రధానంగా సామ్రాజ్యవాదుల బడా పెట్టుబడి దారుల ప్రయోజనాల కోసం, వ్యవసాయరంగంలో పంపుసెట్లకు, ఎరువులకు, పురుగుల మందులకు మార్కెట్టులను యిది (ఈ విధానం) విస్తరింపజేసింది.

ఈ విధానం, మొదటి రోజుల్లో, కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పంపుసెట్లు ద్వారా రెండు పంటల పద్ధతి విస్తరించటం వలన, ఉపాధి అవకాశాలు కొంత పెరిగాయి. కానీ పవర్ టిల్లర్లు (పవర్ నాగళ్ళు), ట్రాక్టర్లు, కోత యంత్రాలు ప్రవేశపెట్టబడంతో పెద్ద సంఖ్యలో వ్యవసాయ కార్మికులు నిరుద్యోగులై, లేబరు మార్కెట్టును ముంచెత్తి, శ్రమశక్తి యొక్క ధరను, మార్పిడి విలువ కన్నా తక్కువకు దింపివేశారు. ఉత్పత్తి విధానంలో పెద్దగా మార్పు జరుగకుండానే యిది జరిగింది. ఇలా అదనంగా తయారైన కూలీలే వలస కార్మికులుగా మారి దేశమంతటా అడ్డ-దిడ్డంగా తిరుగుతున్నారు. మోడీ విధించిన లాక్‌డౌన్ కాలంలో వీరి దుస్థితి మరింతగా మారి మనకు గోచరించింది.

సామ్రాజ్యవాద విధానం ఏమిటంటే, భూమిని పెట్టుబడిగా వాడుకోలేనంత మేరకు ఫ్యూడలిజాన్ని శాశ్వతం చేయటం. సీలింగ్ విధానం ద్వారా యిది చాలా మేరకు జరిగింది. అలాగని ఏ మార్పూ జరగలేనదనటం కొంటెతనమవుతుంది. అధిక దిగుబడి విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుల మందులు, పంపుసెట్లు, ట్రాక్టర్లు మొదలైనవి ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా, భారీఎత్తున వ్యవసాయక అదనపు విలువను పిండుకోవటానికి పూచీ చేకూర్చబడింది. అంతేకాక ఎప్పుడైతే భూస్వంతదారుడు

వ్యవసాయాన్ని ఒక పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో విస్తరింప జేయలేకపోతాడో, అప్పుడు అతడు మార్పిడి (పంటను) చేసుకోవటం కోసం మార్కెట్టుకు వెళ్తాడు. తన పెట్టుబడిని విస్తరించటానికి నిర్దిష్టమయిన, గట్టి విధానం లేకపోవటంతో తన పెట్టుబడిని కొని అనుత్పాదక రంగాల్లో అద్దెకు తిప్పటం కోసం ట్రాక్టరు కొనుగోలు చేయటంకోసమో లేదా ఒక షాపును తెరవటం లాంటి వాటికోసమో వెచ్చిస్తాడు. కొత మొత్తాన్ని బ్యాంకుల్లో గానీ తదితర సాధనాల్లో గానీ మదుపుపెడ్తాడు. ఆరకంగా పెట్టుబడి విస్తరణ కోసం కాక, పెట్టిన పెట్టుబడులను వ్యాపార పెట్టుబడి, వడ్డీ కోసం పెట్టుబడి అని పిలుస్తారు. సామ్రాజ్యవాద యుగంలో యీ రకమైన పెట్టుబడులు సామ్రాజ్యవాద పెట్టుబడికి, దాని యొక్క వస్తువులు మార్కెట్టులో విస్తరించటానికి, లేదా బ్యాంకుల్లో నిధులను పెంచటం ద్వారా సామ్రాజ్యవాదులూ, బడా బూర్జువాలు తమ పెట్టుబడి పునాదిని బ్యాంకు లోన్ల ద్వారా పెంచుకోవటానికి లేదా షేర్లను బ్యాంకుల ద్వారా అమ్మకోవటానికి దోహదం చేస్తాయి.

భారతదేశపు వ్యవసాయం పెట్టుబడిదారీ వ్యవసాయమా? కాదా? అన్న విషయాన్ని ముగించటానికి ముందు మార్క్స్ చెప్పిన యీ మాటలను మెదడులో పెట్టుకొందాం: "అసలు విలువపై పొందిన ప్రోత్సాహం లేదా అదనంగా పొందిన దానిని నేను 'అదనపు విలువ' అని పిలుస్తాను. అందువలన ముందుకు తీసుకుపోబడ్డ అసలు విలువ, చెలామణిలో కదలకుండా అక్కడే వుంటుంది. కానీ దానికి అదనపు విలువను కలుపుతుంది లేదా మనకు తాను విస్తరిస్తుంది. ఈ చలనమే దానిని పెట్టుబడిలోకి మార్చివేస్తుంది" (పెట్టుబడి వాల్యూం-1 పేజీ.149)

ఇదీ 'పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణ' అని మార్క్స్ అన్నదాని యొక్క అర్ధం. ఇది ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో పచ్చని చెట్లు పెరిగిన అడవి, అంతేకాని కొన్ని చెట్ల గుంపుతో కూడిన ఒకతోట కాదు.

ముగింపు:

అప్పుడు భారతదేశపు వ్యసాయాన్ని ఏరకమైన లక్షణాలు గల దానిగా నిర్వచించాలి? మొదటిగా కేవలం ఒక కపటి మాత్రమే భారతదేశంలో వ్యవసాయంలో 1960ల నుండీ ఎటువంటి మార్పు జరగలేదని చెప్పుతాడు. గ్రామీణ భారతదేశంలోని చిత్రం కేవలం రైతులను బలాత్కార పద్ధతుల్లో దోపిడీ చేసుకొంటున్న ఫ్యూడల్ భూస్వామ్య విధానంగా మాత్రమే లేదు. "తుడిచివేత- నిలిపివేత" ప్రక్రియను సీలింగ్ చట్టాలు, తదితర చర్యల ద్వారా సాగించటం వలన భారతదేశపు చిత్రం ఎక్కువ మేరకు మారిపోయింది. భూయజమానులే, అదనపు విలువనంతటినీ తమ కోసం కాజేసుకోలేరు. అదే సమయంలో చాలా పెట్టుబడిదారీ మూలాలు మన వ్యవసాయిక వ్యవస్థలోకి చొప్పించబడ్డాయి. ఇందువలన భారీ మొత్తాల అదనపువిలువ సామ్రాజ్యవాదులు, బడా పెట్టుబడులకు పారుదల అవుతుంది.

ఆ రకంగా వ్యవసాయిక రంగంలో సృష్టింపబడిన అదనపు విలువను సామ్రాజ్యవాదం బడాపెట్టుబడి- భూయజమానుల కూటమి యొక్క కలయిక దోపిడీ చేసుకొంటుంది. చాలా తరచుగా ఎల్లప్పుడూ కాకుండా భూమి యొక్క స్వంత దారులు వ్యవసాయిక యంత్రాలైన పంపుసెట్లు, ట్రాక్టర్లు, కోత మిషన్లు మొదలైన వాటికి యజమానులవుతారు. సాధారణంగా ఆ యంత్ర పరికరాల స్వంతదారుల నుండి, భూమి స్వంతదారులు వాటిని అద్దెకు తెచ్చుకొంటారు. ఆ రకంగా అద్దెకు తీసుకొనప్పుడు అధిక విలువలో కొంత భాగం అద్దెకు యిచ్చినపుడు అధిక విలువలో కొంత భాగం లోపలకు వస్తుంది. భారతదేశం యొక్క వ్యవసాయం యొక్క లక్షణాలను నిర్వచించేటప్పుడు యీ మౌలిక విషయాలను గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

రెండవది: వ్యవసాయిక ఉత్పత్తి డబ్బుతో మార్పిడి చేయటం కోసం మార్కెట్టు చేయబడుతుంది. ఆ డబ్బు సాధారణంగా పెట్టుబడినీ విస్తరించటం కోసం ఉపయోగించబడదు. కానీ మార్పిడితో వస్తువులు కొనుగోలు చేయటానికి ఉపయోగించ బడుతుంది. ఒకవేళ ఏదైనా కొంత భాగం కొన్ని ఉత్పత్తి సాధనాల కొనుగోలు కోసం ఉపయోగించబడినా, అది పెట్టుబడి విస్తరణ కన్నా ఎలా భిన్నమైనదో యింతక ముందే వివరించాము. కొత్త డబ్బు బ్యాంకుల్లో కానీ, ఫైనాన్సు సంస్థలో కానీ వడ్డీ కోసం మదుపు (డిపాజిట్) చేయబడివుండవచ్చును. పెట్టుబడి పై వచ్చే యీ వడ్డీ, పెట్టుబడిదారీతో పెట్టిన పెట్టుబడికి (ఇన్వెస్టమెంట్)కు పూర్తిగా భిన్నమైనది. బ్యాంకుల్లోనో లేదా యితర ఫైనాన్సు పథకాల్లోనో పెట్టేకంటే, డబ్బును సామ్రాజ్యవాదం, బడా పెట్టుబడులు తమ పెట్టుబడిని పెరుగుదల అయేందుకు ఉపయోగిస్తారు. ఈరకంగా ప్రధానంగా వారి చేత వ్యవసాయిక అదనపు విలువ కొల్లగొట్టబడుతోంది.

మూడవది: వ్యవసాయక ఉత్పత్తి యొక్క ఉత్పత్తినీ, మార్కెటింగ్‌నూ అదుపు చేసేందుకు సామ్రాజ్యవాదం, బడా పెట్టుబడి చేసిన ప్రయత్నం యిప్పటికే పెరిగిపోతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు విశాలమైన ప్రాంతాలను బడా పెట్టుబడికి కాంట్రాక్టు వ్యవసాయం చేసుకోవటం కోసం తమ యిష్టమైన పంటలు పండించుకోవటం కోసం, వారు ఎంచుకున్న బడాపెట్టుబడి అయిన పెప్సీకంపెనీ లాంటి వానికి అందజేశాయి. పెప్సీలాంటి ఈ బడాపెట్టుబడి కంపెనీలు, నీలిమందు తోటల యజమానుల్లా వ్యవహరిస్తున్నాయి. అది కొన్ని ఉత్పాదకాలను (పంట అవసరాలను) అందించి, ఉత్పత్తి ప్రక్రియపై ఎటువంటి ప్రభావం లేకుండా మొత్తం ఉత్పత్తినంతా తీసేసుకొంటున్నాయి. ఆరకంగా పెట్టుబడిదారుల ప్రధానమైన కానీ పరోక్షమైన అదనపు విలువ యొక్క దోపిడీదారులుగా వున్నారు. కానీ అటువంటి ఒప్పందాల (లావాదేవీల) నుండి లాభాలను సంపాదించటం కోసం భూమి స్వంతదారులు కూలీలను వీలైనంత మేరకు పిండుకొంటారు. ఈరకంగా అదనపు ఆర్థిక బలవంతంపై ఆధారపడ్డ ఉత్పత్తి

ప్రక్రియలో భూమి యొక్క స్వంత దారునికి స్వయంగా విస్తరించటానికి సాధ్యత లేదు కాబట్టి దీన్ని పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానం అని దాని లక్షణాలను నిర్వచించకూడదు. ఎందుకంటే యిక్కడ వలసపాలకుల వలె బడాపెట్టుబడి ఫ్యూడల్ విధానాన్ని ఉపయోగించుకొంటున్నది కనుక!.

నాల్గవది: అక్కడక్కడ కొందరు భూమి స్వంతదారులు తప్పక భూమిని కౌలుకు తీసుకొని యంత్రాలను ఉపయోగించి, పెట్టుబడిదారీ పద్ధతిలో లెఖ్ఖలు వ్రాయటం తదితరాలు చేస్తూ పొలాల్లో పెట్టుబడిదారి వ్యవసాయాన్ని ప్రవేశపెడుతూ, వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. కానీ తరచుగా వారు అధికారంలో వున్న శక్తుల నుండి కొన్ని సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. వారుతమ ఉత్పత్తులను తమ యిష్టానుసారం అమ్మలేరు. వాళ్ళ యొక్క ప్రయోజనాలకు విరుద్ధంగా ధరలు నియంత్రించబడుతున్నాయి. కరెంటుకు (విద్యుత్‌కు) ఇంధనం తదితరాలకు అపరిమిత ధరలు చెల్లించుతున్నారు. బడాపెట్టుబడిదారీ బేరగాళ్ళు ప్రభుత్వ యంత్రాంగపు కుమ్మక్కుతో తాము నిర్ణయించిన ధరలకే అమ్మాలని, మారకపు భూస్వంతదారులపైవత్తిడి చేస్తున్నారు. ఆరకంగా మార్కెట్టు ధరలు ఈ వ్యవసాయ పెట్టుబడిదారుల కోసమే కాకుండా సంపన్న, మధ్యతరిగితి, పేదరైతుల కోసం కూడా తగ్గిస్తున్నారు. అందువల్లనే వ్యవసాయంపై సామ్రాజ్యవాద, బడా పెట్టుబడికిగల ఉడుంపట్టును వ్యతిరేకిస్తూ మండీల వ్యవస్థను, కనీస మద్ధతు ధరనూ డిమాండు చేస్తూ ప్రతిఘటన పెరుగుతోంది. ఆరకంగా కుట్రపూరిత పద్ధతుల్లో వ్యవసాయిక పెట్టుబడిదారులను బంధించటానికీ, బంధించబడిన వారిని బయటకు తీసుకురావటానికీ మధ్య ఒక పోరాటం అభివృద్ధి చెందుతోంది.

అందువలన, అదనపు విలువను ఉపయోగించుకొని "పెట్టుబడి యొక్క స్వయం విస్తరణ" అన్న విషయం, పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానాన్ని నిర్వచించే లక్షణం అన్న విషయం పట్ల శ్రద్ధపెట్టకుండా (పట్టించుకోకుండా) ఉత్పత్తి విధానాన్ని పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి విధానంగా నిర్వచించటానికి చేసే ఏ ప్రయత్నమైనా ఒక తప్పు, మార్క్సిస్టు నిర్వచనం అవుతుంది. ఉత్పత్తిని అమ్మకపు సరకుగా మార్చటం, యంత్రాలను ఉపయోగించటం, వున్న వ్యవసాయ కూలీల సంఖ్య పెరిగిపోవటం, దానిని ఉపయోగించుకొన్న సామ్రాజ్యవాదులు దాని సహచరులు వ్యవసాయం పై వచ్చే అదనపు విలువలో ఒక భాగం అన్న లక్షణాలను, పెట్టుబడిదారీ విధానానికిరుజువులు అని చెప్పటం తప్పు అవుతుంది. అటువంటి తప్పులను తీవ్రంగా (గట్టిగా) కమ్యూనిస్టు విప్లవకారులతో అనుసరించితే, అది వారిని షేక్స్పియర్ మేకబెల్ నాటకంలో పాత్ర అయిన హేక్‌బెత్, మేక్‌డాఫ్ యొక్క సైనికదళాలు చెట్టుకొమ్మలను తమను కప్పుకొనీ దాచుకోవటానికి ఉపయోగించుకొని కదులుతూ వుండటాన్ని చూసి అడవి కదిలి వస్తోందని తప్పుగా అర్ధం చేసుకొన్నట్లు, తప్పుచేయిస్తుంది.

అటువంటప్పుడు ప్రస్తుత వ్యవసాయిక పరిస్థితి లక్షణాలను ఏవిధంగా మనం నిర్వచించాలి?:

భూస్వామ్య విధానం గణనీయంగా బలహీనపడిందనీ మనుగడ కోసం అది సామ్రాజ్యవాద మరియు నిరంకుశ బడాపెట్టుబడితో మైత్రిని నెరపాల్సి వచ్చిందని స్పష్టమయింది. ఇది యిరువురికి అవసరమైన రెండు మార్గాల ప్రక్రియ. ఇప్పటి వరకూ మనం దీనిని, అర్ధ ఫ్యూడలిజంగా పిలుస్తున్నాము. సామ్రాజ్యవాద దశకంలో ఫ్యూడలిజం సామ్రాజ్యవాదంతో జత కట్టినందువలన అన్న అర్ధంలో ఆ విధంగా పిలిచాము. ఇప్పుడు కూడా మనం అర్ధ ఫ్యూడలిజం అనే పిలువవచ్చును. ఈ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ముందటి నిర్మాణం, ఫ్యూడల్ సామాజిక సంబంధాలు ఖచ్చితమైన ఫ్యూడల్ ప్రత్యేకతలకు భిన్నమైనవైనప్పటికీ, సామ్రాజ్యవాదానికీ, దాని సహచర బృందానికీ గ్రామీణ వ్యవసాయరంగంలో ప్రధాన, ముఖ్య ఆధారంగా వున్నాయనే అర్ధంలో అర్ధ ఫ్యూడలిజం అని పిలుస్తాము. దీని ద్వారానే సామ్రాజ్యవాదం, బడా పెట్టుబడులు, వ్యవసాయిక అదనపు విలువలో ఒక భాగాన్ని పిండుకోవటంతోపాటు, వారిని (ఫ్యూడల్ సామాజిక సంబంధాలను, ఫ్యూడల్ నిర్మాణాన్నీ) తమ మార్కెట్లకు దళారీలుగా (మధ్యవర్తులుగా) వాడుకొంటున్నారు. కానీ అర్ధ ఫ్యూడలిజం ఒక ఉత్పత్తి విధానమూకాలేదు, పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ముందుగా వుండే నిర్మాణమూ కాలేదు. అందువలన మనం, ఫ్యూడలిజం, సామ్రాజ్యవాద బడాపెట్టుబడులు రెండు కలసి సంయుక్తంగా అదనపు విలువను ఒక ప్రత్యేక కాలంలో పిండుకోవటం కొనసాగించటాన్ని ఫ్యూడల్ పద్ధతి ఉత్పత్తి విధానం అని పిలుస్తాం.

ఇది ప్రధాన వైరుధ్యానికి చెందిన మన యొక్క అభిప్రాయ అవగాహనకు, యిటీవలి కాలంలో రైతు పోరాట అనుభవానికి అనుగుణంగానే వుంది. భూమి కోసం గానీ, అడవి హక్కుల కోసం జరిగే పోరాటాలు యీ కలయికలకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కుపెట్టినదే. ఆఖరికి రైతులు అభివృద్ధి పేరిట జరిపే బలవంతపు తొలగింపులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నప్పుడు కూడా, సాధారణంగా యీ ఫ్యూడల్ సెక్షన్ శత్రువుల పక్షమే తీసుకొంటోంది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో వ్యవసాయిక విప్లవం యీ విషయాన్ని కూడా చేర్చుకోవాలి.

వ్యవసాయంలో సామ్రాజ్యవాద బడాపెట్టుబడి బంధనాలన్నింటినీ ధ్వంసం చేయాలి. దీనితోపాటు భూమిని, వ్యవసాయ యంత్రాలను స్వాధీనపరచుకొని రైతులకు పంపిణీ చేయాలి.

★★★★★